МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Факультет управління фінансами та бізнесу

Кафедра фінансового менеджменту

Затверджено
на засіданні кафедри фінансового менеджменту
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 6/1 від 24 січня 2023р.)

Завідувач кафедри _____проф. Ситник Н.С.

.

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни вільного вибору студента
«Основи ведення власного та сімейного бюджету»,
першого (бакалаврського) освітнього рівня вищої освіти

Львів 2023 р.

СИЛАБУС

курсу «Основи ведення власного та сімейного бюджету»

Дисципліна вільного вибору студента

Галузь знань *07 Управління та адміністрування*
Спеціальність
Освітня програма

Факультет/ кафедра, за якою закріплена дисципліна		Факультет управління фінансами та бізнесу/ кафедра фінансового менеджменту	
Ступінь вищої освіти		Бакалавр	
Статус дисципліни		Вибіркова навчальна дисципліна (дисципліни вільного вибору студента)	
Семестр		Третій	
Форма навчання		Денна	
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/загальна кількість годин		3 кредитів/90 годин	
Викладачі дисципліни		**Західна Оксана Романівна** *к.е.н., доцент* **Смолінська Софія Дмитрівна** *к.е.н., доцент* ***Круглякова віра Володимирівна*** *к.е.н.*	
Контактна інформація про викладача		Профайл викладача курсу доц. Західна О.Р.: https://financial.lnu.edu.ua/employee/zahidna-oksana-romanivna Електронна пошта: oksana.zakhidna@lnu.edu.ua Телефон: 067 19 107 21 Профайл викладача курсу доц.Смолінська С.Д.: https://financial.lnu.edu.ua/employee/smolinska-sofiya-dmytrivna Електронна пошта: sofiya.smolinska@lnu.edu.ua Телефон: 067 262 5221 Профайл викладача курсу доц.Круглякова В.В.: https://financial.lnu.edu.ua/employee/kruhlyakova-vira-volodymyrivna Електронна пошта: vira.kruhlyakova@lnu.edu.ua	
Консультації з питань вивчення дисципліни		Доц.Західна Оксана Романівна Вівторок: 15.00-16.00 год. (вул. Коперника, 3, ауд. 307) Доц. Смолінська Софія Дмитрівна Вівторок: 15.00-16.00 год. (вул. Коперника, 3, ауд. 307)	
Мова викладання		Українська	
Сторінка курсу			

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Коротка анотація дисципліни	Дисципліна “Основи ведення власного та сімейного бюджету” орієнтована на формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо планування власних доходів, доходів сім’ї, управління власними та сімейними видатками; розуміння ключових фінансових понять і використання їх для прийняття рішень про доходи, витрати і заощадження, для вибору відповідних фінансових інструментів, планування бюджету, нагромадження коштів на майбутні цілі тощо.
Мета дисципліни	**Предметом** дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету» є методи і способи раціонального планування особистих доходів, доходів сім’ї, а також витрат сім'ї на певний період (тиждень, місяць, рік).

	Метою вивчення дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету» є формування базових знань щодо основ планування, прогнозування та управління особистими та сімейними фінансами. **Завдання** дисципліни Основи ведення власного та сімейного бюджету: - розглянути власний та сімейний бюджет: сутність, поняття, види, функції; - виділити джерела формування бюджету сім'ї; - розглянути основи планування власного та сімейного бюджету; - ознайомитися з основними соціально-економічними показниками рівня життя сім'ї, їхньою динамікою і тенденціями; - аналіз основних видів податків у сімейному бюджеті; - провести порівняльний аналіз української та зарубіжної системи формування бюджету сім'ї.
Література для вивчення дисципліни	1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. – Режим доступу: http://zakon4. rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр 2. Про концепцію державної сімейної політики : Постанова Верховної Ради України від 17 вересня 1999 року № 1063-XIV. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/ 1063-14. 3. Про затвердження Державної цільової соціальної програми підтримки сім'ї до 2016 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. N 341. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/341-2013-п. 4. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року № 2947-III. – Режим доступу : http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14. 5. Кодекс законів про працю України № 322-VIII від 10.12.1971. – Режим доступу: http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08. 6. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21 листопада 1992 р. № 2811-XII. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2811-12. 7. Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо виплати допомоги при народженні дитини» : Закон України від 17.03.2011 № 3164-VI. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3164-17. 8. Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» щодо розміру допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування» : Закон України від 15.04.2008 № 269-17. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/laws/show/269-17 9. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 01 червня 2000 р. № 1768-III. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1768- 14 10. Методика викладання фінансової грамотності: навч.посіб. / Т.О. Кізима, В.В. Письменний, С.Л. Коваль, Н.І. Карпишин та ін.; за ред. д.е.н., професора Кізими Т.О. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. 200 с. 11. Сімейний бюджет: поради та планування. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uainfo.org/blognews/1529828760-simeyniy-byudzhet-poradi-ta-planuvannya.html 12. Складання сімейного бюджету – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://biznesua.com.ua/skladannya-simeynogo-byudzhetu/ 13. Логінова Т. В. Фінансова незалежність: перші кроки / Т. В. Логінова. // Економіка в школах України. – 2012. – №7. – С. 80. 14. Складаємо сімейний бюджет [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http: //www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3127061&cat_id=3127060 15. Розумні гроші. Фінансові історії родини Іваненків: Ощадливість

	[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http: //www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3127061&cat_id=3127060 16. Фінансова грамотність : навч. посібник / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – К., 2013. – 311 с. 17. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт. кол.; – К., 2019. – 272 с. 18. Основи планування сімейного бюджету: Методичний посібник / Кредитний Споживчий кооператив "Перший Далекосхідний" - с., 2005. 19. Цивільний кодекс України / Закон від 16.01.2003 № 435-IV : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15 20. Психологія прийняття фінансових рішень (Анкета). URL: https://docs.google.com/forms/d/1Rignri8yW8XrYUDYMG1_XykAmhwJz_KxAXfKd3Gnko/edit#responses. 21. Радзішевська Д.В. Підвищення фінансової грамотності населення України як один із пріоритетів державної політики на сучасному етапі URL: http://academy.gov.ua. 22. Сайт особисті фінанси - https://simeinyi-budzhet.ua/tag/%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%96-%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8/ 23. Податковий кодекс. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 24. Гудзь Т.П. Дистанційний курс з навчальної дисципліни «Особисті фінанси» для студентів усіх спеціальностей. – Полтава: ПУЕТ, 2021. URL: http://www2.el.puet.edu.ua. - Платформа дистанційного навчання ПУЕТ. 25. Вадим КУЦЯК ОСОБИСТІ ФІНАНСИ ЯК ПЕРВИННИЙ ЕЛЕМЕНТ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ. – URL : http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/18529/3/%D0%9A%D1%83%D1%86%D1%8F%D0%BA%20%D0%92..pdf 26. Особисті фінанси. Як управляти і які інструменти використовувати? – URL : https://vseprogroshi.com.ua/osobisti-finansi-yak-upravlyati-i-yaki-instrumenti-vikoristovuvati.html 27. Ясинська Н.А. Сучасні технології управління особистими фінансами в Україні – URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2021/10.pdf 28. Статистичний щорічник України 2020. Офіційний сайт Державної служби статистики України (2020). URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/11/Yearbook_2020.pdf 29. Сімейний бюджет на місяць – таблиця та шаблон – URL : https://simeinyi-budzhet.ua/moneyandlove/simeinyi-budzhet/ 30. Ютуб-канал українського юриста Мирослава Короля «Мільйонер за сім років» 31. Ютуб-канал порталу «Мінфін» 32. Любомир Остапів. Любов та бюджет. Домашні фінанси для сімейних пар на шляху до фінансової свободи.
Обсяг курсу	Аудиторні години: 32 годин *з них:* - лекції 16 години - семінарські/практичні заняття 16 годин - самостійна робота 40 годин - індивідуальна робота 10 годин
Компетентності та програмні результати навчання	**Загальні компетентності (ЗК)** ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)**

	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК12. Здатність застосовувати теоретичний та методичний інструментарій для удосконалення механізму реалізації бюджетної політики, оцінки фінансової спроможності територіальних громад, інноваційних методів організації фінансових відносин суб'єктів господарювання та використання набутих знань при управлінні фінансами у різних галузях економіки. **Програмні результати навчання** **відповідно до освітньо-професійної (ПР)** ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях фінансової системи. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної, податкової та митної систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти. ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Ключові слова	Особистий бюджет, сімейний бюджет, фінансова грамотність, заощадження, накопичення, оплата праці, соціальна допомога, доходи сім'ї, видатки сім'ї, планування, прогнозування, податки.
Формат курсу	Онлайн, з використанням сучасних дистанційних технологій Проведення лекцій, семінарських/практичних занять, консультацій.
Теми	1. Законодавче забезпечення державної сімейної політики в Україні. Інститут сім'ї та його роль в суспільстві. 2. Сімейний бюджет: сутність, поняття, види, функції. 3. Структура сімейного бюджету. Надходження. 4. Структура сімейного бюджету. Витрати. 5. Податки в сімейному бюджеті 6. Соціально-економічні показники рівня життя сім'ї 7. Моніторинг рівня фінансової грамотності населення та його оцінка в Україні
Підсумковий контроль, форма	Поточний контроль/ залік
Пререквізити	"Мікроекономіка", "Фінанси", "Гроші і кредит", "Статистика".
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: навчальна дискусія, лекції-візуалізації, семінари-дискусії, мозковий штурм, імітаційна ділова гра, захист кейсів: - лекція (оглядова/тематична); - семінарські/практичні (презентація/дискусія /метод кейс-стаді/робота в малих групах).

Опитування	Опитування проводиться на семінарських/практичних заняттях у вигляді есе, вирішення кейсу, тестових завдань, доповідей та презентацій.
Питання до заліку	1. Ведення сімейного бюджету - відмінний спосіб побороти шкідливі звички 2. Поняття особистих фінансів. 3. Поняття фінансової грамотності. 4. Етапи складання фінансового плану. 5. Необхідність фінансових цілей. 6. Мета складання сімейного бюджету? 7. Визначення поняття «сімейний бюджет»? 8. Характеристика видів сімейного бюджету. 9. Функції сімейного бюджету. 10. Важливість планування сімейного бюджету? 11. Основні переваги планування сімейного бюджету. 12. Способи ведення власного бюджету. 13. Методи економії сімейного бюджету 14. Поняття сімейних доходів і їх класифікація. 15. Основні помилки ведення персональних фінансів. 16. Доцільність прогнозування доходів сім'ї. 17. Поняття сімейних витрат. 18. Типи планування сімейного бюджету. 19. Сутність та значення натуральних доходів у формуванні бюджету сім'ї. 20. Взаємозв'язки між доходами та витратами сімейного бюджету. 21. Етапи сімейного фінансового планування. 22. Характеристика поняття «рівень життя населення» 23. Рівні життя населення? 24. Характеристика концепції бідності. 25. Що таке малозабезпечена сім'я? 26. Що таке державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям? Умови її визначення та виплати. 27. Поняття житлової субсидії? 28. Економічна сутність оподаткування 29. Характеристика основних функцій податків 30. Види податків та зборів, та елементи системи оподаткування. 31. Потреби і споживчі блага. 32. Корисність споживчих благ 33. Класифікація споживчих потреб та споживчих благ 34. Основні види товарів: нематеріальні товари, матеріальні товари, споживчі товари, товари виробничого призначення 35. Класифікація та призначення товарів 36. Основні норми Цивільного кодексу в галузі сімейного права в США. 37. Коротка характеристика основних джерел формування сімейного бюджету в країнах Європи. 38. Основні законодавчі документи, які регулюють галузь сімейного права в Японії.
Необхідне обладнання	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) і програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Teams, Microsoft Forms, Zoom, Moodle, Microsoft Outlook.
Політика курсу	**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - самостійна робота включає в себе самостійне опрацювання питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а

також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу;

- індивідуальну роботу студент виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначеного викладачем завдання і терміну;
- ліквідація заборгованості відбувається протягом 2 тижнів після встановленого терміну у дні визначені викладачем. При цьому оцінка знижується на 10 % (якщо заборгованість не була обумовлена поважними причинами), а якщо заборгованість виникла з поважних причин (напр., по хворобі студента) - зниження оцінки не передбачається;
- здобувачі вищої освіти мають право отримати оцінку за екзамен автоматично – у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали від 90-100 балів;
- здобувачі вищої освіти, після завершення аудиторних занять, мають право підвищити свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика щодо академічної доброчесності:

- списування під час контрольних робіт та залікового модуля заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття;
- під час роботи над завданнями, користуючись Інтернет-ресурсами та іншими джерелами інформації студент зобов'язаний вказати джерело, використане під час виконання завдання;
- усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%;
- у разі виявлення факту текстових запозичень більше 30% студент отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати завдання, які передбачені даним силабусом;
- списування під час виконання завдань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв);
- мобільні пристрої можуть бути використані лише із дозволу викладача.

Політика щодо відвідування:

- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять) є обов'язковим компонентом відвідування;
- за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в дистанційному режимі. за погодженням із керівником курсу студент може презентувати виконані завдання під час консультації викладача;
- студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті;
- студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Критерії оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за таким співвідношенням:

- практичні (семінарські)/самостійні/індивідуальна робота – **100 балів:**
  практичні (семінарські)/самостійні – 30 балів;
  індивідуальна робота – 20 балів.

Підсумкова максимальна кількість – **100 балів.**

Таблиця оцінювання знань та компетентностей студентів

Поточний контроль**			Індиві-дуальна робота студента*		Разом
Теми/бали					
Теми 1-2	Теми 3-5	Тема 6-7			
5	5	5	50		100
СРС 35					
50					

*індивідуальну роботу приймає лектор

**поточний контроль приймають викладачі, які проводять семінарські/практичні заняття.

Критерії оцінювання знань та компетентностей студентів за видами робіт

Види робіт	Критерії оцінювання	Оцінка
Практичні роботи/семінарські заняття	Оцінку «відмінно» (максимально 5 балів за практичну роботу/семінарське заняття) студент отримує за умови відповідності виконаного завдання студентом та його усної/письмової відповіді (захисту виконаної практичної роботи). Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку. ***Відмінно («5»)*** – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	**5**
	Добре («4») – студент достатньо повно володіє матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	**4**
	Задовільно («3») – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.	**3**
	Незадовільно («2») – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	**2**
	Незадовільно («1») – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.	**1**
Самостійна робота	Самостійна робота студентів, яка передбачена з теми поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється на семінарах та під час підсумкового семестрового контролю.	35
Індивідуальна науково-дослідна робота студента (ІНДЗ)	**Максимальна кількість балів ІНДЗ роботу** Критерії оцінювання: Виконання одного із видів робіт: - аналіз наукових публікацій за заданою темою; - написання наукової статті; - пошук та аналіз банківських статистичних даних; - написання рефератів; - підготовку доповідей на конференції; - виконання конкурсних наукових робіт тощо. Розгорнутий , вичерпний виклад змісту питань; опрацювання необхідних нормативно-правових актів; використані матеріали періодичних наукових видань; посилання на опрацьовані джерела при висвітленні питань; використані фінансові матеріали. - студент самостійно може формулювати висновки за результатами проведеного дослідження; - присутній творчий підхід та використано новітні інформаційні технології.	**50**

	- робота недостатньо обґрунтована, неповна; використані матеріали лише підручника, або застарілі матеріали при: - пошуку та аналізі статистичних даних; - написанні реферату; - підготовці доповідей на конференції.	**40**
	- робота виконана не в повному обсязі; - використані матеріали лише підручника, або застарілі матеріали при: - пошуку та аналізі статистичних даних; - написанні реферату; - підготовці доповідей на конференції. - завдання розв'язані з помилками в розрахунках; - студент частково може сформулювати висновки за результатами проведеного дослідження.	**30**
	- робота виконана не правильно; - студент самостійно не може сформулювати висновки за результатами проведеного дослідження;	**20**
	- індивідуальна науково-дослідна робота виконана не правильно; - студент не може пояснити хід окремих проведених розрахунків	**10**

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється відповідно до Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

Бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка
90-100	Студент демонструє повні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету», правильні і обґрунтовані дає відповіді. Вміє використати теоретичні положення дисципліни на практиці, аналізувати та зіставляти дані і робити правильні висновки. Приймає активну участь на семінарських заняттях, дискусійних моментах лекцій.	**Високий** Студент повністю відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни « Основи ведення власного та сімейного бюджету»	**Відмін-но/ (A)**
81-89	Студент добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету», робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	**Достатній** Студент відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни « Основи ведення власного та сімейного бюджету», однак під час відповідей може допускати незначні неточності.	**Добре (B)**
71-80	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету» робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях/ розв'язках/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та виконанні індивідуальних / контрольних завдань.	**Достатній** Студент відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Основи ведення власного та сімейногобюджету », однак на додаткові питання з теоретичних положень та практичних завдань відповідь не чітка і не повна.	**Добре / (C)**
61-70	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету ». Розуміє основні положення, що є визначальними у курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усунути після зауваження викладача.	**Середній** Студент частково відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету» та забезпечує достатній рівень відтворення основних положень дисципліни	**Задовіль но / (D)**
	Студент має певні знання, передбачені в програмі дисципліни « Основи ведення власного та сімейного бюджету», володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами	**Середній** Студент частково відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Основи ведення власного та сімейного	**Задовіль но / (E)**

51-60	відповідає та теоретичні питання та пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни.	бюджету» і є мінімально допустимий рівень знань у всіх складових навчальної програми дисципліни.	
21-50	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу « Основи ведення власного та сімейного бюджету», однак працював він пасивно, його відповіді під час семінарських та виконанні практичних завдань в більшості є неправильними, необґрунтованими. Розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутнє.	**Низький** Студент відповідає окремим фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету», однак не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивчені дисципліни.	**Незадовільно з можливістю повторного складання / (FX)**
0-20	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету». Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними.	**Незадовільний** Студент не відповідає фаховим, предметним компетентностям та програмним результатам з дисципліни «Основи ведення власного та сімейного бюджету» і не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.	**Незадовільно з повторним вивченням / (F)**

СТРУКТУРА КУРСУ

Назва теми, опис теми, завдання для самостійної роботи	Календарний план курсу			Вид навчальної діяльності	Форми і методи навчання
	Тиждень семестру	Дата	Кількість годин		
Тема 1. **Законодавче забезпечення державної сімейної політики в Україні. Інститут сім'ї та його роль в суспільстві.** 1. *Інститут сім'ї та його роль в суспільстві;* 2. *Законодавче забезпечення державної сімейної політики в Україні* ***Знати:*** поняття особистих фінансів, поняття сім', її форми та функції; поняття державної сімейної політики, та її законодавче забезпечення. ***Вміти:*** аналізувати законодавство в сфері державної сімейної політики. ***Рекомендовані джерела:*** 1, 2,4,21. ***Завдання для СРС:*** *1.Сімейна політика в Україні: формування та шляхи реалізації.* *2.Державне регулювання розвитку соціального інституту сім'ї в Україні.* *3.Світовий досвід державної сімейної політики.*	1 тиждень	за розкладом	2	Лекція	Лекція-презентація
	2 тиждень	поза розкладом	4	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою
	2тиждень	за розкладом	2	Семінарське заняття	Доповідь-презентація, тестування
Тема 2. **Сімейний бюджет: сутність, поняття, види, функції.** *1.Поняття та структура власного та сімейного бюджету.* *2.Види сімейного бюджету.* *3.Функції сімейного бюджету.* *4.Способи та причини ведення особистого та сімейного бюджету.* *5. Основні помилки при веденні сімейного бюджету.* ***Знати:*** *поняття власного та сімейного бюджету, його види та функції. Етапи складання сімейного бюджету та причини його ведення.* ***Вміти:*** *виділяти помилки при веденні сімейного бюджету. Вміти вибирати способи ведення сімейного бюджету.* ***Рекомендовані джерела:*** 1,10, 12, 13, 15, 17, 19, 22, 25. ***Завдання для СРС:*** 1. *Сімейний бюджет як спосіб примноження та контролю за фінансами.* 2. *Основні переваги планування сімейного бюджету.* 3. *Важливість планування сімейного бюджету.*	3 тиждень	за розкладом	2	Лекція	Лекція-презентація
	4тиждень	за розкладом	2	Семінарське заняття	Доповідь-презентація, тестування
	4 тиждень	поза розкладом	4	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою

Тема 3 **Структура сімейного бюджету. Надходження.** 1. *Поняття власних та сімейних доходів, їхня класифікація.* 2. *Характеристика окремих видів доходів сім'ї* 3. *Поняття споживчого кошику та прожиткового мінімуму* 4. *Необхідність прогнозування доходів сім'ї* ***Знати:*** *види та класифікацію джерел доходів сім'ї.* ***Набути:*** *практичних навичок щодо прогнозування доходів сім'ї та раціонального ведення господарства, ощадливості.* ***Рекомендовані джерела:*** 1,10-17, 19, 22. ***Завдання для СРС:*** *1. Відмінність між «короткими» і «довгими» грошима.* *2. Натуральні та реальні доходи сім'ї.* *3. Напрями збільшення доходів сім'ї*	5 тиждень	за розкладом	2	Лекція	Лекція-презентація
	6 тиждень	поза розкладом	6	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою
	6 тиждень	за розкладом	2	Семінарське заняття	Доповідь-презентація, тестування
Тема 4. Структура сімейного бюджету. Витрати. 1. *Суть і причини виникнення сімейних витрат* 2. *Види і характеристика власних та сімейних витрат* 3. *Прогнозування сімейних витрат* ***Знати:*** *види та класифікацію сімейних витрат.* ***Набути:*** *практичних навичок щодо прогнозування видатків сім'ї.* ***Рекомендовані джерела:*** 1,10-17, 19, 22. ***Завдання для СРС:*** 1. *«закон Енгеля».* 2. *Фактори впливу на зміну обсягу витрат сім'ї?* 3. *Особливості та види значних фінансових подій для сім'ї.*	7 тиждень	за розкладом	2	Лекція	Лекція-презентація
	8 тиждень	поза розкладом	6	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою
	8тиждень	за розкладом	2	Семінарське заняття	Доповідь-презентація, тестування
Тема 5. Податки в сімейному бюджеті. *1.Роль податків у суспільстві* *2. Види податків. Характеристика основних елементів податків.* *3. Суть та принципи оподаткування в Україні.* ***Знати:*** *історію та сутність податків, різні види податків.* ***Вміти:*** *визначати особливості системи оподаткування в Україні.* ***Рекомендовані джерела:*** 10,17, 26. ***Завдання для СРС:*** *1.Економічна сутність ПДВ, його роль та значення* *2.Переваги та недоліки непрямих податків* .	9 тиждень	за розкладом	2	Лекція	Лекція-презентація
	10 тиждень	за розкладом	2	Семінарське заняття	Доповідь-презентація, тестування
	10 тиждень	поза розкладом	6	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою
Тема 6. Соціально-економічні показники рівня життя сім'ї 1. *Основні показники рівня життя населення.* 2. *Суть пенсії та її види.* 3. *Державна та недержавна пенсія.*	11 тиждень	за розкладом	2	Лекція	Лекція-презентація
	12 тиждень	за розкладом	4	Семінарське заняття	Доповідь-презентація, тестування

4. Державна допомога сім'ям з дітьми. ***Знати:*** *основні показники рівня життя населення; організацію роботи системи пенсійного забезпечення в Україні, умови отримання державної пенсії та можливості одержання недержавного пенсійного забезпечення;види державної допомоги* ***Вміти:*** *аналізувати показники рівня життя населення, розраховувати суми виплат пенсій недержавними пенсійними фондами.* ***Рекомендовані джерела:*** 6-9, 23. ***Завдання для СРС:*** *1. Сучасний стан рівня життя населення в Україні.* *2. Соціально - економічні гарантії держави громадянам.* *3. Межа бідності в Україні та Європі.*	12 тиждень	поза розкладом	4	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою
	13тиждень	за розкладом	2	Лекція	Лекція-презентація
	14 тиждень	за розкладом	2	Семінарське заняття	Доповідь-презентація, тестування
	14 тиждень	поза розкладом	4	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою
Тема 7. Моніторинг рівня фінансової грамотності населення та його оцінка в Україні *1. Сутність і необхідність підвищення рівня фінансової грамотності в сучасних умовах.* *2. Складові фінансової грамотності та їх характеристика.* *3. Моніторинг рівня фінансової грамотності населення в Україні.* *4. Основні компоненти фінансової грамотності.* ***Знати:*** *складові фінансової грамотності населення* ***Вміти:*** *проводити моніторинг рівня фінансової грамотності населення, його оцінку в контексті вітчизняного та зарубіжного досвіду* ***Рекомендовані джерела:*** 10, 11, 17. ***Завдання для СРС:*** *Зарубіжний досвід підвищення рівня фінансової грамотності населення та можливості його використання в Україні.*	15тиждень	за розкладом	2	Лекція	Лекція-презентація
	16 тиждень	за розкладом	2	Семінарське заняття	Доповідь-презентація, тестування
	16 тиждень	поза розкладом	6	Самостійна робота	Самостійна робота з навчально-методичною літературою